

LITERATURA A VYOBRAZENÍ

1. *Vydání:*

- Aristophane, ed. V. Coulon. — H. van Daele, Paris 1923—1930 (vol. I, 1934, vol. II, 1948, vol. IV, 1946).
- Aristophanis comoediae I—II, rec. F. W. Hall — W. M. Geldart. Oxonii 1920.
- Aristophanis comoediae I—II, ed. Th. Bergk, Lipsiae 1872².
- Aristophanis Comoediae I — XII, ed. Fr. H. M. Blaydes, Halis Saxonum 1880 — 1893.
- Aristophanes, Die Acharner, ed. W. Ribbeck, Leipzig 1864.
- The Acharnians of Aristophanes, ed. W. J. M. Starkie, London 1909.
- Aristophanes, Die Ritter, ed. Th. Koch, Berlin 1867².
- Aristophanes, Die Wolken, erkl. W. S. Teuffel—Ol. Kaehler, Leipzig 1887².
- The Clouds of Aristophanes by W. J. M. Starkie, London 1911.
- Aristophanis Vespae ed. J. Richter, Berolini 1858.
- Aristophanes, Lysistrate, erkl. von U. v. Wilamowitz—Moellendorff, Berlin 1927.
- Aristophanes, Frösche. Einl. Text u. Kommentar von Ludwig Radermacher, SbAW 198, 4. Abt., Wien 1921. 2. vydání z r. 1954 (pořídil W. Kraus) zůstalo nedostupné.
- Aristophanis Ranae, ed. J. van Leuwen, Lugd. Bat. 1896.
- Aristophanis Plutus, ed. J. van Leeuwen, Lugd. Bat. 1904.
- Aristophanes, Plutos, Kritisch-exegetischer Kommentar von Karl Holzinger, SbWA 218, Bd. 3, Wien—Leipzig 1940.

2. *Překlady:*

- Aristofanes, Acharňané, přel. A. Krejčí, Praha 1913.
- Aristofanes, Acharňané, přel. F. Stiebitz, Praha 1954.
- Aristofanes, Uprchlíci (Acharňés), přel. Vl. Šrámek, Praha 1954.
- Aristofanes, Jezdci, přel. A. Krejčí, Praha 1910.
- Aristofanes, Jezdci—Žáby. V překladu, s úvodem a poznámkami Ferd. Stiebitze, Praha 1940.
- Aristofanes, Oblaky. Přel. J. Šprinc, Praha 1954.
- Aristofanes, Vosy. Přel. A. Krejčí, Praha 1917.
- Aristofanes, Mír. Přel. A. Krejčí, Praha 1922.
- Aristofanes, Lysistrate. Přel. A. Krejčí, Praha 1911.
- Aristofanes, Lysistrate. Přel. F. Stiebitz, Praha 1960.
- Aristofanes, Ženy o Thesmoforích, přeložil A. Krejčí, Praha 1914.
- Aristofanes, Ženský sněm. Volně zpracoval F. Stiebitz, Praha 1924.
- Aristofanes, Plutos. Přel. F. Stiebitz, Praha 1954.
- Aristofan, Komedii v dvouh tomach, Moskva 1954.
- Aristofanes, Wybór komedii, przelozył Stefan Srebrny, Warszawa 1955.
- Die Lustspiele des Aristophanes. Übers. von I. J. C. Donner, Leipzig—Heidelberg 1861.

3. *Zlomky staré attické komédie, scholia a pomocné knihy.*

Comicorum Atticorum Fragmenta, ed. Th. Kock, vol. I—III, Lipsiae 1880.

Comicorum Graecorum Fragmenta, ed. G. Kaibel, vol. I, 1, Berlin 1899.

Fragmenta Comicorum Graecorum, ed. A. Meinecke, Berolini 1839 n.

The Fragments of Attic Comedy, I—IIIA, ed. J. M. Edmonds, Leiden 1957—1961.

Zlomky citovány podle vydání Edmondsova.

Fr. Dübner, Scholia Graeca in Aristophanem, Parisiis 1855.

O. J. Todd, Index Aristophaneus, Cambridge Mass. 1932.

4. *Odborná literatura. (Díla označená * zůstala nedostupná).*

*Albert, P., Les dieux et les déesses chez Aristophane, Thèse Liège 1940.

Andrejev, V. N., Razmery zemelnych učastkov v Attike v IV. v. do n. l. VDI 2, 1959, str. 121—140.

Aristofan. Sbornik statej. Redkol. N. F. Deratani, S. I. Radeig, I. M. Nachov. Moskva 1956.

Arystofanes. Materialy sesji naukowej Komitetu nauk o kulturze antycznej. Wrocław 1957.

Asmus, V., Ob istoričeskich predelach ponjatija „realizm“. Sbornik problemy realizma v mirovoj literature, str. 537—545. Moskva 1959.

*Behagel, De vetere comoedia deos irridente. Göttingen 1856.

Bengtson, H., Griechische Geschichte. München 1960, 2. vyd.

Bielohlawek, K., Komische Motive in der Homerischen Gestaltung des griechischen Göttermythus [Archiv für Relig. 28 (1930), str. 106—124; 185—211].

Biezuńska—Małowist, Iza, Sytuacja wewnętrzna Aten w dobie wojny peloponeskiej. Viz Arystofanes, str. 1—20.

Biliński, B., Walka idei w komediach Arystofanesa. Viz Arystofanes, str. 47—88.

Biliński, B., Realizm w literaturze antycznej, Meander VI 1951, str. 323—352.

Blaszczak, W., Götteranrufung und Beteuerung. Untersuchungen zu den volkstümlichen Ausdrucksformen in der griechischen Literatur (I). Diss. Breslau 1932.

*Boettiger, K. A., Aristophanes impunitus deorum gentilium irrisor (Opusc. I, Dresden 1837)

Bogatyrev, P., Lidové divadlo české a slovenské, Praha 1940.

Bogatyrev, P. G., Russkoje narodnoje poetičeskoje tvorčestvo. Moskva 1956.

Bonnard, A., Civilisation grecque, r. př. Grečeskaja civilizacija I—II, Moskva 1959.

Bruns, I., Das literarische Porträt der Griechen. Berlin 1896.

Cataudella, Q., La poesia di Aristofane, Bari 1934.

Couat, A., Aristophane et l'ancienne comédie attique. Paris 1889. *2. vyd. 1903.

Coulanges, Fustel de, Der antike Staat. Berlin u. Leipzig 1907.

Crusius, O., Über das Phantastische im Mimus. Neue Jahrbücher 13 (1910), Bd. 25, str. 81—102.

Deichgräber, K., Parabasenverse aus Thesmoforiazusen II. des Aristophanes bei Galen. (SbA Berlin, Klasse für Sprachen, Literatur und Kunst, Jhg. 1956, Nr. 2), Berlin 1956.

Dějiny české literatury I. Starší česká literatura. Redaktor svazku Josef Hrabák. Praha 1959.

*Denis, J., La comédie grecque. Paris 1886.

Diller, H., Die Bakchen und ihre Stellung im Spätwerk des Euripides. (Abhandlungen der Geistes- und sozialwissenschaftlichen Klasse, Jhg. 1955, Nr. 5.) Akademie Mainz, 1955.

Dover, K. L., Aristophanes 1938—1955 (Lustrum 1957/2, 55—112).

Duchemin, J., Recherche sur un thème aristophanien et ses sources religieuses: les voyages dans l'autre monde. (Les études classiques, t. XXV, Namur 1957, p. 273—295.)

Ehrenberg, V., Sophokles und Perikles. München 1956.

Ehrenberg, V., The People of Aristophanes. (A Sociology of Old Attic Comedy.) Oxford 1951, 2. vyd.; rec. K. K. Zel'in, VDI 2, 1949, str. 188—195.

Eitrem, S., De Mercurio Aristophaneo. Philologus LXVIII (N. F. Bd. XXII) 1909, str. 344—367.

- Elderkin, G. W., Aphrodite and Athena in the *Lysistrata* of Aristophanes, CPh 35, 1940, 387—396.
- El'sberg, Ja., Problemy realizma i zadači literaturnoj nauki. Vopr. lit. 5, 1958, 82—87.
- Engels, B., *Anti-Dühring*. Praha 1949.
- Faulmüller, G., *Der attische Demos im Lichte der aristophanischen Komödie*. Program des kgl. Ludwigs Gymnasiums in München, 1905/1906.
- François, G., *Le polythéisme et l'emploi au singulier des mots theos, daimon (dans la littérature grecque d'Homère à Platon)*. Bibliothèque de la Faculté de Philosophie et Lettres de Université de Liège, Fasc. CXLVII, Paris 1957.
- Frel, J., *Řecké vázy*. Praha 1956.
- Frey, V., Zur Komödie des Aristophanes. Mus. Helv. 5, 1948, str. 168—177.
- Friedländer, P., *Lachende Götter*, Die Antiké 10 (1934), str. 209—226.
- Friedrich, W. H., *Euripides und Diphilos*. München 1953, *Zetemata*, Heft 5.
- Geffcken, J., *Griechische Literaturgeschichte I—II*. Heidelberg 1926—1934.
- Geissler, P., *Chronologie der altattischen Komödie*. Philol. Unters., 30. Berlin 1925.
- Gelzer, Th., *Aristophanes und sein Sokrates*. Mus. Helv. 13, 1956, str. 65—93.
- Golovnja, V. V., *Aristofan*. Moskva 1955.
- Gončarenko, M. V., *Problema narodnosti literaturi v marksists'ko-lenins'kij estetici*. Kiiv 1959.
- Gorkij, A. M., *O literature*. Moskva 1955.
- Görschen, F. C., *Die Eirene in Aischylos' Aitnaiai*. Vorstellung und Wirklichkeit. Dioniso, vol. XXII. N. S. 1955, str. 147—188.
- Havráněk, B., *Stalinovy práce o jazyce a jazyk literárního díla i překladu*. Praha 1952.
- Herter, H., *Vom Dionysischen Tanz zum komischen Spiel*. (Die Anfänge der attischen Komödie, Darstellung und Deutung 1.) Iserlohn 1947.
- Hewitt, J. W., *Religious Burlesque in Aristophanes and elsewhere*. AJPH XXXVIII, 1917, str. 176—185.
- *Hild, *Aristophanes impietatis reus*. Vesontione 1880.
- Hoffmann, W., *Ad antiquae Atticae comoediae historiam symbolae*. Berlin 1910.
- Hošek, R., *Lidovost v antické literatuře*. SPFFBU 1954, D-2, str. 91—96.
- Hošek, R., *Zu Aristophanes Plutos V*. 176. SPFFBU 1960, E-5, str. 89—92.
- Hrabák, J., *Hlavní proudy v starší české literatuře*. Učební texty. SPN, Praha 1960, str. 164.
- Hrabák, J., *O lidovosti starší české literatury*. Česká literatura II, II, 1954, č. 3. (Viz i Studie ze starší české literatury, str. 21—68, Praha 1956.)
- Istorija grečeskoj literatury I—III*. Moskva—Leningrad 1946—1960.
- Jarcho, V., *Aristofan*. Moskva 1954.
- Jarcho, V., *Obraz člověka v grečeskoj literature i istorija realizma*. (Voprosy literatury 5, 1957, str. 63—81.)
- Jeleonskij, S. F., *Literatura i narodnoje tvorčestvo*. Moskva 1956.
- Kaibel, G., *Aristophanes Nr. 12) Der Komiker*. PWRE II 971—994, Stuttgart 1896.
- Kayser, W., *Das sprachliche Kunstwerk (eine Einführung in die Literaturwissenschaft)*. Bern 1951².
- Keller, G., *Die Komödien des Aristophanes und die athenische Volksreligion seiner Zeit*. (Diss. Zürich.) Tübingen 1931.
- Kenner, H., *Das Theater und der Realismus in der griechischen Kunst*. Wien 1954.
- Kern, O., *Die Religion der Griechen I—III*, Berlin 1926—1938.
- Kleinknecht, H., *Die Gebetsparodie*. (Tübinger Beiträge zur Altertumswissenschaft, XXVIII Heft. Stuttgart—Berlin 1937.
- Kleinknecht, H., *Zur Parodie des Gottmenschentums bei Aristophanes*. Arch. f. Religionswissenschaft 34 (1937), str. 294—313.
- Kljačko, N. B., *Socialnopolitičeskaja napravlenost' komedii Aristofana Pticy*. Sbornik Aristofan,

- *Kock, C., Aristophanes und die Götter des Volksglaubens. Jahrbücher für klassische Philologie 1857, str. 65—109.
- Kolář, A., Řecká komedie. Praha 1919.
- Komornicka, A., Ludzie pracy w komediach Arystofanesa. Sbornik Arystofanes, str. 89—116.
- Komornicka, A., Das alltägliche Leben und die Natur — Zwei wichtige Inspirationsquellen der aristophanischen Dichtkunst, Eirene I 1960, str. 125—141.
- Körte, A., Die griechische Komödie, Leipzig u. Berlin 1930.
- Körte, A., Komödie, PWRE XI, 1207—1275.
- Kraus, W., Ad spectatores in der römischen Komödie. WSt LII, 1934, 66—83.
- Kumaniecki, K., Komedia Arystofanesowska w walce o pokój. Sbornik Arystofanes, str. 21—46.
- Kunst, K., Studien zur griechisch-römischen Komödie mit besonderer Berücksichtigung des Schlußszenen und ihrer Motive. Wien u. Leipzig 1919.
- Lenin, V. I., Filosofické sešity. Praha 1953.
- Lenin, V. I., O literatuře. Praha 1950.
- Lesky, A., Geschichte der griechischen Literatur. Bern 1957—1958.
- Lesky, A., Zum hethitischen und griechischen Mythos. Eranos LII, 1954, str. 8—17.
- Lehman, R., Poetik. München 1919².
- Leumann, M., Lateinische Laut- und Formenlehre 1940—1955, Glotta XXXVI 1957, str. 128.
- Ludvíkovský, J., Řecký román dobrodružný. (Studie o jeho podstatě a vzniku.) Práce z vědeckých ústavů XI. Universita Karlova, Praha 1925.
- Marx, K.—Engels, B., O umění a literatuře (Sborník ze spisů). Praha 1951.
- Meder, A., Der athenische Demos (zur Zeit des Peloponnesischen Krieges im Lichte zeitgenössischer Quellen). Diss. München 1938.
- Mukařovský, J., Komično, Ottův slovník naučný ND III 1, str. 661, Praha 1934.
- Mukařovský, J., Lidovost jako základní činitel literárního vývoje. Česká literatura II 1954, č. 3, str. 193—219.
- Murray, G., Aristophanes. (A Study). Oxford 1933.
- Nečkina, M., Lid a kultura. Sovětská věda — literatura II 1953, str. 56—63.
- Nestle, W., Anfänge einer Götterburleske bei Homer. Neue Jahrb. 15 (1905), str. 161—182.
- Nestle, W., Griechische Religiosität I—III. Berlin—Leipzig 1930—1934.
- Newiger, H. J., Metapher und Allegorie (Studien zu Aristophanes). Zetemata 16, München 1957.
- Nilsson, M. P., Geschichte der griechischen Religion I—II. München 1955², 1950.
- Norwood, G. Greek Comedy. London 1931.
- Novák, A., Kritika literární (Ottův slovník naučný ND., Dod. III, 2, str. 888—892). Praha 1935.
- Ohlert, K., Rätsel und Rätselspiele der alten Griechen. Berlin 1912, 2. vydání.
- Okál, M., Aristophane et l'armée athénienne. Eirene I 1960, Praha, str. 101—124.
- Okál, M., Aristofanes a Kleon, Sborník FFUK, IX, 78, str. 241—252, Bratislava 1958.
- Oliver, J. H., The Athenian Expounders of the Sacred and Ancestral Law. Baltimore 1950.
- Pascal, C., Dioniso (Saggio sulla religione e la parodia religiosa in Aristofane). Catania 1911.
- Pascal, C., Gli dèi patrii e gli dèi stranieri in Aristofane. Rendiconti dell' Instituto Lombardo, Classe di Lettere, Scienze Morali e Storiche, Milano, Vol. 43, 1910, ser. II, str. 185—199.
- Pfiffner, E., Die Götteranrufungen (in den Werken der drei Tragiker Aischylos, Sophokles, Euripides, in den Komödien des Aristophanes und in den Dialogen Platons und Xenophons). Dissert. der Phil. Fakultät der Universität Freiburg i. d. Schweiz Einsiedeln 1931.
- Plebe, A., La nascita del comico nella vita e nell' arte degli antichi Greci. Bari 1956.
- *Poppelreuter, J., De comoediae Atticae primordiis particulae duae. Diss. Berlin 1893.
- Prestel, G., Die antidemokratische Strömung in Athen. Breslau 1939.
- Průšek, J., O čínském písemnictví a vzdělanosti. Praha 1947.
- Průšek, J., Literatura osvobozené Číny a její lidové tradice. Praha 1953.

- Radermacher, L., Beiträge zur Volkskunde aus dem Gebiet der Antike. SBA Wien 187, Bd. Abh. 3, Wien 1918.
- Radermacher, L., Mythos und Sage bei den Griechen. Brünn—München—Wien, 1938, 2. vyd.
- Radermacher, L., Volkstümliche Schwankmotive bei Aristophanes. WSt 35 (1913), str. 193—196.
- Radermacher, L., Porde. PWRE XXII 1, 235—240.
- Rademacher, L., *Χοῖρος* „Mädchen“? RhM 89, 1940, 236—238.
- Reich, H., Der Mimus I—II, Berlin 1903.
- Robert, F., Le Plutos d'Aristophane, RPh 57, 1931, 132—139.
- Robert, F., Note sur Aristophane, Guêpes 122/3, RPh 55, 1929, 286—7.
- Roggwiller, A. E., Philosophie, Dichtung, Kunst u. Religion in der attischen Komödie, Zürich 1926.
- Roos, E., De incubationis ritu per ludibrium apud Aristophanem detorto. (Opusc. Athen. III, 55—97, Lund 1960).
- Rosenthal, Ch., Aristophanis Aves quatenus secundum populi opiniones conformatae sint I—II. Eos 28 (1925) str. XXX—XXX, 29 (1926), 175—188.
- Sauer, Ares. PWRE II 642—667.
- Schmid, W.—Stählin, O., Geschichte der griechischen Literatur, I, 1—I, 5. München 1929—1948. Zvl. I, 4. München 1946 (W. Schmid).
- Sinko, T., Literatura grecka I, 1—III, 2. Kraków 1931—1954.
- Snell, B., Die Entdeckung des Geistes, VI. Aristophanes und die Ästhetik, str. 127—145, Hamburg 1950.
- Sobolevskij, S. J., Aristofan i jego vremena, Moskva 1957.
- Sobolevskij, S., De Pluti Aristophaneae versu 802 et qui sequuntur versibus (802—818), Eirene I, Praha 1960, str. 93—99.
- Srebrny, S., Kult der thrakischen Göttin Kotyto in Korinth und Sizilien. (Mélanges Franz Cumont, str. 423—447). Bruxelles 1936.
- Stiebitz, F., Stručné dějiny řecké literatury. Praha 1936.
- Stříbrný, Z., Shakespearovy historické hry. Praha 1959.
- Süss, W., Aristophanes und die Nachwelt. (Das Erbe der Alten, Heft II/III). Leipzig 1911.
- Süss, W., De personarum antiquae comoediae Atticae usu atque origine. Diss. Bonn 1905.
- Svoboda, K., Vývoj antické estetiky. Praha 1926.
- Šestakov, D., Opyt izučeniya narodnoj reči v komedii Aristofana. Kazaň 1913.
- Thomson, G., Aischylos a Athény. Praha 1952.
- Trencsényi—Waldapfel, I., Literatur und Folklore im klassischen Altertum. (Acta antiqua VII 1959, str. 1—20).
- Václavek, B., Písemnictví a lidová tradice. Praha 1947.
- Velíšek, K., O tendenci Aristofanových Ornithes, ČMusF II 1896, 357—86.
- Veselovskij, A. N., Poetika I (1870—1899). S. Peterburg 1913.
- Vsemirnaja istorija II, (Red. S. L. Utčenko a kol.), Moskva 1956.
- Webster, T. B. L., Greek Theatre Production, London 1956.
- Wehrli, F., Motivstudien zur griechischen Komödie. Zürich 1936.
- Wehrli, M., Allgemeine Literaturwissenschaft. Bern 1951. Ruský překlad Obščeje literaturovedenijske, Moskva 1957.
- Weinreich, O., Einleitung (Úvod k novému vydání překladu Aristofanových komedií od Seegera I—II). Zürich 1952/3.
- Wernicke, Artemis PWRE II 1336—1449.
- Wilamowitz—Moellendorff, U. v., Aischylos Interpretationen, Berlin 1914.
- Wilamowitz—Moellendorff, U. v., Der Glaube der Hellenen I—II, Berlin 1955, 2. vydání.
- Zaorálek, J., Lidová rčení. Praha 1947.

Ziegler, K., Die altattischen Komiker und die Volksreligion. (Mitteilungen der schles. Gessell. für Volkskunde, Bd. XIII—XIV, Jhg. 1911—1912, Breslau 1911, str. 440—452).

Zieliński, T., Die Märchenkomödie in Athen (Iresione I, str. 8—76). Leopoli 1931.

Zis, A., Protiv koncepcii „realizm—antirealizm“. (Problemy realizma, 480—488). Moskva 1959.

Obrazové přílohy vzaty z publikací: M. Bieber, The History of the Greek and Roman Theatre Princeton UP 1939; V. D. Blavatskij, Istorija antičnoj raspisnoj keramiki, Moskva 1953; L. Deubner, Attische Feste, Akademie-Verlag, Berlin 1956; V. Ehrenberg, The People of Aristophanes, B. Blackwell, Oxford 1951; E. Pfuhl—K. Scheffold, Tausend Jahre Griechischer Malerei, Verlag F. Bruckmann, München 1940; T. B. L. Webster, Greek Theatre Production, Methuen, London 1956. Těmto nakladatelství děkuji za povolení k otisknutí příloh.

1. Boj Řeků s bárbaricky oděnými Amazonkami. Měsidlo. Kolem roku 450. Ženeva (Pf. 509).
2. Potrestání otroka. Výjev z flyaku. Berlín (Bieber 380).
3. Triptolemos a Dionysos. Skyfos. Kolem r. 485, Londýn (Pf. 437).
4. Hermes a Herakles chrání Héru přepadenou Silény. Miska Brygova malíře. Kolem r. 490. Londýn (Pf. 424).
5. Hermes odvádí Héru, Athénu a Afroditu k Paridovi. Kolem r. 530/520. Mnichov (Pf. 156).
6. Dionysos, Mainady a Silén. Amfora. Po r. 500. Mnichov (Pf. 379).
7. Silén houpe dívku. Skyfos. Kolem r. 435. Berlín (Pf. 567).
8. Oběť před hermou. Měsidlo. Kolem r. 470. Neapol (Pf. 477).
9. Afrodite vstupuje do Faonovy loďky. Měsidlo. Kolem r. 420. Bologna (Pf. 557).
10. Vesničan žene prasátka na trh. Pelike. V. stol. Cambridge (Ehr. V b).
11. Satyři útočí na Iridu. Miska Brygova malíře. Londýn (Bieber 25).
12. Hrající si hetéra. Miska. Kolem r. 510. Paříž (Pf. 336).
13. Muži a mladíci u hetér. Miska. Kolem r. 490. New York (Pf. 448).
14. Ženy chystají doma oběti na hrob. Lekythos. Kolem r. 560. Athény (Pf. 529).
15. Hrající si hetéra. Miska. Kolem r. 510. Paříž (Pf. 337).
16. Dívka hraje kottabos. Miska. Po r. 400. Londýn (Pf. 612).
17. Smikros s přáteli a hetérami u hostiny. Stamnos. Po r. 500. Brusel (Pf. 388).
18. Závod Silénů a Mainad. Miska. Kolem r. 510. Cambridge (Pf. 343).
19. Srážení oliv. Amfora. Pozdní VI. stol. Londýn (Ehr. V a).
20. Pijáci u měsidla. Konvice po r. 530. Athény (Pf. 254).
 - Ia). Sbor ptáček. Oinochoe. Kolem r. 500. Londýn (Bieber 76). b) Zeus, Hermes a Alkmene. Měsidlo. Výjev z flyaku. Kolem r. 360/340. Řím. (Webster B60).
 - IIa). Herakles se vysmívá Diovi. Výjev z flyaku. Leningrad (Bieber 354). b) Sbor jezdců. Amfora. VI. stol. Berlín (Bieber 79).
 - III. Skira. Lekythos. (Deubner 2; výkl: str. 144).
 - IVa). Orfeus. Pelike z Bulharska (Blavatskij 206). b) Nosič koše. Terakota z Bostonu (Bieber 92)